

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Et primo, vtrum beatitudines a donis, & virtutibus distinguantur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

AD SECUNDVM Dicendum, qd aliquid est prius al-
tero dupliciter. Vno modo ordine perfectionis & di-
gnitatis, sicut dilectio Dei est prior dilectione proxi-
mi, & hoc modo dona sunt priora uirtutibus intel-
lectualibus & moralibus: posteriora uero uirtutibus
theologicis. Alio modo ordine generationis, seu di-
spostionis, sicut dilectio proximi precedit dilectio-
nem Dei quantum ad actum, & sic uirtutes morales
& intellectuales precedunt dona, quia per hoc quod
ho bene se habet circa rationem propriam, disponi-
tur ad hoc quod se bene habeat in ordine ad Deum.

AD TERTIVM Dicendum, quod sapientia & intel-
lectus, & alia huiusmodi, sunt dona Spiritus sancti,
secundum quod per charitatem informantur, quae
non agit perperam, ut dicitur I. ad Cor. 13. & ideo sa-
pientia, & intellectus, & alii huiusmodi nulli male
utitur, secundum quod sunt dona Spiritus sancti, sed
ad hoc quod a charitatis perfectione non recedant,
unum ab altero adiuuatur. & hoc est quod Greg. in-
tendit dicere.

¶ Super quest. sexagesi-
mam nonam & se-
ptuagesimam.

QVAESTIO LXIX.

De beatitudinibus, in quatuor articulos
diuisa.

¶ Questio .69 & 70.
lect. frequenti
meditatione q.
ingi egent, non expo-
sitione: duo tamē No-
uiti quō ad specula-
tionem aduertant, al-
terum in 69. scilicet,
q. licet dona omnia
supradicta sint se ha-
bere ut exequētia in
in ordine ad instinctū
Spiritus sancti, sicut mo-
rales uirtutes in ordi-
ne ad rōnem, si com-
parantur tamen dona
inter se, aliqua dicuntur
dirigētia, ut sa-
pientia scientia, & cō-
siliū, & aliqua exe-
quentia, ut reliqua.

DEINDE considerandum
est de beatitudinibus.
ET CIACA hoc quærunt
quatuor.

- ¶ Primò, Vtrum beatitudines a
donis & uirtutib. distinguantur.
- ¶ Secundò, De premiis beatitu-
dinum, utrum pertineant ad hanc
uitam.
- ¶ Tertio, De numero beatitudi-
num.
- ¶ Quarto, De conuenientia præ-
miorum, quæ eis attribuuntur.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum beatitudines distinguantur a uir-
tutibus & donis.

AD PRIMVM sic proceditur.
Videtur, quod beatitudi-
nes a uirtutibus & donis non di-
stinguantur. Aug. enim in li. de ser-
do. in monte, * attribuit beatitu-
dines, in Matt. enumeratas, donis
Spiritus sancti. Ambr. ¶ aut super
Lucam attribuit beatitudines ibi
enumeratas quatuor uirtutibus
cardinalibus. ergo beatitudines
& donis.

q. 70. art. 2.
co. & 3. diff.
34. q. 1. ar. 4.
& 1. r. 1. c. 1.
2. & Mart. 5.
li. 1. c. 9. pau-
lo non prin-
cip. cor. 4.
Amb. li. 5. in
In. super il-
lud. Lu. Bea-
ti papes spi-
ritu circa fi-
10. 3.

¶ 2 Præ. Humane uoluntatis non est nisi duplex re-
gula. scilicet, & lex æterna, ut supra dictum est: * sed uir-
tutes perficiunt hominē in ordine ad rōnē, dona autē
in ordine ad legem æternam Spiritus sancti, ut ex di-
ctis patet. ¶ ergo non pōt esse aliquid aliud ptinens ad
rectitudinem uoluntatis humane præter uirtutes &
dona. non ergo beatitudines ab eis distinguuntur.

¶ 3 Præ. In enumeratione beatitudinū ponitur miti-
tas, & iustitia, & misericordia, quæ dicuntur esse quæ-
dam uirtutes. ergo beatitudines non distinguuntur a
donis & uirtutibus.

q. 19. ar. 4.

q. 68. ar. 1.

SED CONTRA est, quod quedam enumerantur
inter beatitudines, quæ nec sunt uirtutes, nec dona,
sicut paupertas, & iustus, & pax. differunt ergo bea-
titudines a uirtutibus, & a donis.

RESPON. Dicendum, qd sicut supra dictum est,
Beatitudo est ultimus finis humanae uitae. Dicitur
aliquis iam finem habere propter spem finis obtine-
di. unde & Philosophus dicit in 1. Ethic. * quod pau-
ri dicuntur beati propter spem. Et Apostolus dicit
Ro. 8. Spe salui facti sumus. Spes autem de fine con-
sequendo insurgit ex hoc, quod aliquid conueni-
ter mouetur ad finem, & appropinquat ad ipsum
quod quidem fit per aliquam actionem. Ad finem
autem beatitudinis mouetur aliquis, & appropin-
quat per operationes uirtutum, & precipue per op-
erationes donorum, si loquamur de beatitudine ter-
rena, ad quam ratio non sufficit, sed in eam induit
Spiritus sanctus, ad cuius obedientiam & sequen-
tiam per dona perficimur, & ideo beatitudines distinguitur
quidem a uirtutibus & donis, non sicut habitus
ab eis distincti, sed sicut actus distinguuntur ab habitibus.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Aug. & Ambr.
tribuunt beatitudines donis & uirtutibus, sicut
actus attribuuntur habitibus. Dona autem sunt ex-
cellentiora uirtutibus cardinalibus, ut supra dictum
est: * & ideo Ambr. exponens beatitudines tribu-
propositas, attribuit eas uirtutibus cardinalibus. Aug.
autem exponens * beatitudines discipulis propositas in
monte, tanquam perfectioribus, attribuit eas donis
Spiritus sancti.

AD SECUNDVM dicendum, quod ratio illa pro-
bat, quod non sunt alii habitus rectificantes huma-
nam uitam præter uirtutes & dona.

AD TERTIVM dicendum, quod mititas acci-
pitur pro actu mansuetudinis. Et similiter dicendum
est de iustitia, & misericordia, & quamuis hec uirtutes
esse uirtutes, attribuuntur tamen donis: quia
dona perficiunt hominem circa omnia, circa quae
ficiunt uirtutes, ut dictum est.*

ARTICVLVS II.

Vtrum premia, quæ attribuuntur beatitudinibus,
ad hanc uitam pertineant.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur, quod
omnia, quæ attribuuntur beatitudinibus, non per-
tineant ad hanc uitam. Dicitur enim aliquibus
propter spem præmiorum, ut dictum est: * sed et
iectum spei beatitudo est futura. ergo premia
pertinent ad uitam futuram.

¶ 2 Præ. Luc. 6. ponuntur quædam penæ per oppo-
situm ad beatitudines, cum dicitur, Ve uobis qui
saturati, quia esurietis. Væ uobis qui ridetis nunc,
lugebitis & flebitis; sed iste penæ non intelliguntur
in hac uita, quia frequenter homines in hac uita
puniantur, secundum illud Iob 21. Ducunt in bonos
dies suos, ergo nec premia beatitudinum pertinent
ad hanc uitam.

¶ 3 Præ. Regnum caelorum quod ponitur præmiū
perpetuum, est beatitudo celestis, ut Aug. dicit 19. de
uit. Dei. plena est saturitas non nisi in futura uita
habetur, secundum illud ps. 16. Satiabor, dum apparuerit
gloria tua. Visio etiā Dei, & manifestatio filiationis
diuine ad uitam futuram pertinent, secundum illud
1. Io. 3. Nunc filii Dei sumus, & nondum apparuerit
erimus. scimus quoniam cum apparuerit, similes
erimus; quoniam uidebimus cum sicuti est, ergo
omnia illa pertinent ad uitam futuram.